„БРАНИК“ ИЗЛАЗИ
ШЕСТ ПУТА НА НЕДЕЉУ,
осим на дан после свеца.

Претплата и огласи шаљу се на администрацију а рукописи уредништву „БРАНИКА“ у НОВИ САД.

Рукописи се не враћају.

БРАНИК

ОРГАН СРПСКЕ НАРОДНЕ СЛОБОДОУМНЕ СТРАНКЕ

ЦЕНА ЈЕ „БРАНИКУ“
на годину: К 28 или 35 дин.
на по године: К 14 или 17½ дин.
на четврт год.: К 7 или 8¾ дин.

Поједини бројеви стају 10 потура.

ОГЛАСИ
рачунају се 10 потура од реда ситних слова.

Уредништво и администрација »Браника« налази се у кући дра Мих. Полита-Десанчића, грчко-школска ул. бр. 11.

Број 102. У Новом Саду, у уторак 9. (22.) маја 1906. Година XXII.

Значајан обрт.

Прошло је пуних петнајст година, од како је француска ескадра под командом адмирала Жерве а била у руској ратној луци Кронштату, где је иницијативом покојног цара-миротворца Александра III. запечаћено пријатељство између руског и француског народа. Руска ескадра је г. 1903. вратила, под командом вице-адмирала *Авелана*, посету Француској у Тулону. После је председник републике Феликс *Фор* посетио цара Николу II. и на палуби француске оклопнице „Потио“ а чуло се, да између Русије и Француске постоји *савез*. Тај је глас највише погодио Немачку и Енглеску, које онда беху најнерасположеније према Русији. Особито Енглеска беше она велесила, која је имала највише узрока да стрепи од Русије, јер је Енглеска Русији сваком приликом гледала да шкоди. У кримском рату, па у руско-турском рату Енглеска је Русији веома много нашкодила. Па кад се Русија заплела у рат на Далеком Истоку, Енглеска је прво продрла у Тибет, а затим је инсценирана хулска афера, која умало што није довела до оружаног сукоба између Енглеске и Русије.

Али времена се мењају, па се тако променили и односи између Русије и Енглеске. Телеграф нам је ономад јавио вест, из које се види, да је у односима између Енглеске и Русије наступио *значајан обрт*. Две старе ривалкиње приближиле су се једна другој и енглеска каналска флота — како „Дејли Телеграф“ јавља — посетиће Кронштат. То ће бити догађај од важности првога реда. Русија и Енглеска су две највеће државе на свету и њихов споразум може много да утиче на ток ствари, на срећење прилика у свету. Ваља помислити, да се Енглеска данас највише занима за стање у Турској, а нарочито у Македонији. Она има данас и највише уплива у Јилдис Кошку и на Порти, као што је то недавно показао спор између Енглеске и Турске због границе на Синајском Полуострву.

Споразум и приближење између Енглеске и Русије имаће утицаја и на ствари на Балканском Полуострву, а то је за тамошњи српски народ врло важно. Зато и говоримо о посети енглеске ескадре у Кронштату. Што тој посети даје још већи значај, још тежу садржину, то је претходни споразум Енглеске са Француском, савезницом велике словенске царевине. Зато данас приближење између Енглеске и Русије и не може узнемиравати Французе, као што би то био случај само пре три-четири године, кад није било entente cordiale између обе западно-европске велесиле. Велики значај споразума између Енглеске и Русије, којима се ipso facto придружује и Француска, лежи и у томе, што ће он знати сузбити германштину на свима линијама, а нарочито српском народу на Балкану тако опасни Drang nach Osten.

Хајка на народности.

Да би српска читалачка публика дознала, како мађарска журналистика још пре отварања зем. сабора жестоко агитира и отворену борбу води против народности у Угарској, доносимо овај чланак из листа „*Пешти Хирлап*“ у преводу и у целости његовој.

Чланак, под насловом: „*Изборно право и народности*“, гласи:

„Минули избори довешће толико народносних посланика у наш сабор, да ми, који живимо међу немађарским народима, већ данас морамо са највећом зебњом гледати у будућност, када треба начело опћег тајног гласања до победе своје да дође. Знајући за средства, којима се н. пр. Словаци послужише, да до својих мандата дођу, чисто се згражамо, кад помислимо, каковог ће силног утицаја имати ти „панславистички“ агитатори на свој фанатизирани народ, кад се опће тајно гласање уведе. Та они већ сада под копреном тајне своју дубоку, у души својој пламтећу мржњу исказују против Мађарства и мађарске државне идеје.

Нећу да поновим ону већ толико пута обелодањену чињеницу, да се наше племе не може сравнити са другим великим једнојезичним племенима, али зато ипак не заборавимо, да нам данас опћа човечија и домољубива дужност налаже, да оне величанствене идеје, које потичу из духа данашњег времена и које дубоко засецају у развиће нашег државног живота, остваримо.

Нема тог слободоумног Мађара, наиме у пограничним крајевима наше домовине, који не би у напред стрепили од штетних последица предстојећег закона о опћем тајном изборном праву. Тешко да имаде правог родољубива мисаоног човека, који не би у бојазни био, да ће овај изборни закон сличан бити тројанском дрвеном коњу, у коме ми сами после порушених тврдих зидина носимо са победоносним усклицима најопасније пријатеље нашег народног и државног бића у тврђаву наше уставности, која је до данас свагда непомична и непобеђена стајала на бранику против народносних нападаја.

У погледу самих изборника тешко да ће нови закон каквих обвезних гаранција донети. Може бити, да ће тим законом сви они искључени бити од вршења изборних права, која се против мађарске државне идеје, јединственог мађарског народа или у опће против Мађарства било речима, било писањем у журналистици огрешили буду; но све ово неће бити достатно, да се претеће опасности отклоне, јер ће маса разних народности, опојена мржњом и фанатизована и даље радити у интересу својих идеја, да их оствари.

Једино нам само оруђе остаје, којим можемо сузбити те народносне аспирације и нападаје, а то је: узакоњење гаранција према оном кандидату, који се имаде за земаљског заступника изабрати. Ако испустимо из руку ово оруђе, али ако га разумно и вешто не будемо употребили, онда узалуд сва наша доја-

ЛИСТАК.

Други концерат сестара Черњецких.

Наш се Нови Сад за ово последњих пет-шест година дигао међу градове, о којима воде рачуна велики и највећи уметници, односно њихови импресарији. Вијолинисте: *Кубелик*, *Ондричек*, *Бурместер*, *Коцијан*, и *Пера Стојановић*, пијанисте: *Сауер*, *Годовски* и *Розенталл*, челиста *Гајгер*, певачице: *Алиса Барбијева*, *Марцела Линдова*, *Елвира Ревере*, грофица *Васквез*, *Ивона de Tréville* — све саме уметничке величине — изређали се за то време овде у нас и свако је од њих однео одавде успомену на неоспоран успех, али се и сви задовољили по једним приказом. Оно су Ондричек, Стојановић и Ивона de Tréville концертовали овде дваред, али све троје тек у размацима, Ондричек у најдужем, Стојановић у краћем а Ивона de Tréville у најкраћем. Па и ту још код ово двоје последњих други концерат није био самосталан њихов, него су обоје, мање више само суделовали, Стојановић лане о двадесетпетгодишњици Добротв. Задруге Српкиња Новосадкиња, Ивона de Tréville пак на овогодишњој забави Новосадскога Црвенога Крста. Но дваред непосредно једно за другим, тако рећи: готово на душак, не памтим да је ко овде код нас концертовао, осим ако се не ћу винути за 34 године у натраг, кад је Српкиња пијанискиња *Јованка Стојковићева* († у Паризу 14. марта 1892.) као гошћа Српског Народног Позоришта 23. и 27. априла 1872. Новосађане задивила својом напредном свирком. И покојна Софија Ментерова, најгенијалнија некад и ученица и интерпретткиња великога Листа, кад се оно маја године 1877., већ и још као Поперка — 1872. се удала за чувеног, још живога челисту Попера а 1886. се развенчала с њим — Новосађанима приказала као свирачица са управо фабулозном техником и дурашношћу, није хтела да рискира друго вече. Једино — ипак се сетих! — покушаше то овде Крежмини, покојни млади вијолиниста Фрања Крежма и сестра му пијаниски-ња Анка, године 1878. у недељу пред Спасов дан и лицем на Спасов дан, и — сад сестре Черњецке. Само је та разлика међу покушајима хрватскога брата и сестре и руских сестара, што прво двоје другим концертом мишљаху да загладе новосадску срамоту са материјалног неуспеха првом концерту, друго двоје пак имадоше зар на уму ле то, да у новосадске публике утврде а можда и потенцују респект, који су првим својим концертом умеле у ње да изазову. Но, па то, али и само то, пошло им је потпуно за руком, да рекнем: са позитивне стране; са негативне пак стране постигле су нешто, на што јемачно нису смерале. Јасно су, читаво ad oculos, демонстровале, да Нови Сад заједно с околицом нема доста публике за две узастопачне продукције омогена кроја, па ма те продукције биле и тако прве врсте, тако скроз и скроз солидне и одличне, какве су продукције сестара Черњецких. Можда је то и жалосно, али је тако.

У уметничком је погледу и други концерат сестара Черњецких и на најпретензивнијега музичкога гурмана могао утецати као нешто силно, као нешто, што осваја и заноси. Ако ико, Вјера би Черњецка пред сваким била кадра најсјајније рехабилитовати гласовир, тај инструмент, што је по ономадашњим речима бечкога музичког референта J. K-а, на скоку, да се отрца те да буде презрен или бар узиман равнодушно. Ко за њим гледа и слуша Вјеру Черњецку, кад из њега са суверепом и лакоћом и снагом мами и као суза чисту кантилену, и као низ бисера нанизане пасаже, каденце и фијоритуре, и као читав оркестар звонке акорде: тај би сваки готов био узети отрова па то, да гласовиру не ће и не може одзвонити никад, док има таквих чаровница, као што је Вјера Черњецка, које га тако могу да покоре, да може и сме тумачити само оно, што из богодане уметничке душе одструји до врхова прстима, одатле се саопшти еластичним диркама, преко њих жицама а са ових се онда доталаса до дна души, која уме гостољубо да дочека и као бесцен-благо да схвати те дивне саопштаје, што чудотворном странпутицом само купе у себе све то више миља те претоварени слатким теретом закуцају на двери сродне душе, не би ли по њој разасули силесију чаровитога мелема, што души годи, што је уздиже. Што нарочито у Вјере Черњецке претеже, то је она најоштрија ритмичка свесност, крај које не може да опстане ништа, што сваки час тек или замаже или сувише заоштљи нагласак. У ње је све изравнано, изглађено, и — не буд' замерке изразу! — изрендејсано тако, да ни најмањи делић целине не одудара, не кварн. Треба је само чути, како фино, како јасно тумачи великога ритмичара Шопена. Штета само, што се уз ноктирну и ваљку није у друштву нашла која мазурка или полонеза, којом би уметница још боље нашла била прилике, да покаже, како је скроз и скроз проникла у Шопенов дух. Ноктирне нису самосвојна домена великога гласовирског компоноисте, њихов је тип он развио у духу свога претходника Филда (John Field, 1782. до 1837.), у полонезама је пак његовим васкрсао одисконски, мушки, управо ратнички карактер те врсте. На први мах изгледа парадоксно: женскиње и рат! Но ваљало је на првом концерту чути Вјеру Черњецку, како савлађује Шубертов милитарни марш у Таусиговој обра-

кошња политична борба, па још ако допустимо, да нам се телу нашег мађарског државног бића рана нанесе, будимо уверени, да нам та рана дуго и дуго неће залечити. Знам да ће многи, који међу чисто овејаним Мађарима живе, ову моју претпоставку за баука држати, ми пак, који међу разним немађарским народима живимо, са највећом пажњом пратимо онај разорни рад, који се у пограничним крајевима наше отаџбине у потоње доба са ужасном пожудом и фанатизмом тера.

У другим државама сматрао би се овакови поступак као неко дражење и буњење против државног поретка, а код нас се ове опасне ерупције од стране меродавних кругова хладнокрвно трпе. Зато се само од најрадикалнијих средстава надамо успеху. Закон захтевамо, по коме сваки онај (разуме се члан других народности), који је због народносних агитација једном осуђен био, не може бити заступником изабран. Тако исто неће моћи изабран бити онај изборник, који ма којим начином дражи против мађарске идеје, против јединственог мађарског племена и против супремације Мађарства или се пак са оваковим програмом за посланика кандидира.

Код минулих избора панслависте су најбезобзирнијим лажима и најгнуснијим клеветама фанатизирали свој словачки народ. Наиме кортешовало се овако: „порезивање је неправедно, мађарски грађанин ни десети део пореза не плаћа, што Словак плаћа, Словаци морају крвавим знојем лица свега да раде, да мађарске дангубе — чиновници и остали Мађари — рахатно живети могу, Мађар одузима Словаку његову школу, цркву, језик, веру; Словака у целој отаџбини нико не поштује, но кињи га, правде неће добити ни код једног суда. Словаци дакле нека сложно прену, нека се у борбу упусте против свега, што је мађарско, нека захтевају, да словачки језик обвезно буде уведен у школама, званьима, само Словак нека обучава дете словачке матере, нека само Словак добије звање и нек се порез Словацима смањи.“

Ето таковим се средствима агитира код горњокрајинских Словака. Па и саме жене њихове напојили су тим непријатељским духом.

Водили их на биралишта, те их заклињали, да увек верно стоје на бранику против мађарштине, и да ће под заставом панславизма победити. Нека се државно одвјетништво побрине, да се овакове ствари у будуће не догоде, те да се ова зараза у клици својој угуши.

Ако се данас и није могло спречити, да се који неродољубиви грађанин за заступника изабере, али са гледишта домољубља може се тај мандат препорним прогласити и од стране кр. курије избор уништити.

Ако би се пак такови случај поновио, онда нека дотични изборни срез па извесни циклус времена изгуби своје изборно право за бирање земаљског заступника.

Посве је природно, да и ово не би било довољно јамство.

Треба пооштрити кућевна саборска правила, те председнику неоспорно право дати, да сваком оном посланику (разуме се народносном), који при расправи законских предлога не говори са становишта и у интересу јединственог мађарског народа, но са становишта народносног, које опасношћу прети мађарској идеји, те који при тој расправи исповеда мађарској јединственој идеји противна начела, одузме слободна реч и забрани даљи утицај у расправљању законских предлога. Ако такови посланик своје нападаје обновио буде, нека се на извесни број седница из сабора искључи, па ако и то средство не помогне, нека се одмах састави поверенство, које ће свој предлог сабору поднети о потпуном искључењу истога. Овај поступак председников не сме бити предметом даље расправе, у најбољем случају може сабор већином гласова закључити, да ли прима предлог председников или не.

А у будуће има се свака законска основа, која би имала интенцију, да се немађарским народима на просветном, судбеном или административном пољу какова права осигурају, која би ослабљењу или рушењу мађарске јединствене идеје водила, уступити правном или у ту сврху одређеном контролном поверенству, да о њој свој суд изрече, те ако ова не би мађарској идеји одговарала, од расправе у сабору искључи.

Само овакове гаранције, кад би се строго извршивале, могле би нам опће тајно изборно право од опасних посљедица сачувати. Многи од штов. читалаца држаће за цело, да су ови моји назори и захтеви претерани, но ја их уверавам, да је у овој одбрани свагда целисходнији строжији но блажији начин писања.

Агитатори словачки и Дакоромани подиће читаву грају и вику против мађарске тираније, указујући на њихово мученилтво, по нека их, нека вичу.

Време је једном, да отпочнемо, јер шта би било тек онда, кад не би на ту њихову дреку реагирали? Ма какових злих посљедица било, морамо их прекужити, боље пре, но после.

То би било најрадикалније решење опћег тајног изборног права, а при том се решењу морају сигурна и што радикалнија средства употребити“.

(Држимо, да овоме не треба коментара. Донели смо овај чланак „П. Хирлапа,“ да виде читаоци, до чега може довести шовинистичко занесењаштво. — *Ур. „Бр.“*)

Политички преглед.

— **Одговор цара Николе кнезу Николи.** На депешу, којом је кнез црногорски Никола I. из Карлових Вара поздравио цара Николу, поводом отварања Думе, цар је одговорио овом депешом:

„Веома дирнут осећајима, које је ваше краљевско височанство изволело изразити поводом историског чина, који је данас, у овом тренутку, извршен, ја вам за то од срца благодарим. Ја сам био у напред уверен, да ће Ваше Кр. Височанство најживље учествовати у овоме догађају, као и о жељама, које Ви и Ваш храбри народ гајите за Русију, која је тако тесно и традицијонално везана са Црном Гором“.

— **Зулуми у Ст. Србији.** Јављају из Гнилана, да су пре кратког времена 2 турска официра, од којих се један зове Мустафа ага, са 40—50 војника из ненада бацули у село Грђеник, гиланске казе, и претресли све село — без прописног присуства сеоске власти — тражећи, тобоже, качаке — одметнике. У кући Марка Трифковића нашли су једну стару, царску мртинку, коју је он већ поодавно имао, одузели му је, и отерали га у Гнилане. Одатле су се кренули за Ораовац.

Новости из места и из народа.

Нови Сад, 8. маја 1906

— **Мајалис.** По одлуци учитељског збора срп. нар. основ. школа новосадских, а на жељу све школске деце и великог броја дечјих родитеља, биће дечји *мајалис у уторак 9. (22.) маја на „летњег св. Николу“ у варошкој шуми на фушошком друму.* Деца и наставници поћиће из Николајевске порте поменутог дана у 8 сах. изјутра. У име трошка неће се узимати од деце никаква такса, него се умољавају родитељи, да својој деци или унапред даду јестива за тај дан или да им изнесу јестива у шуму. А ако се ко добровољно сети сиромашне деце и учини им добро прилогом у новцу, прилог тај ће се употребити једино на јестиво за ту сиромашну децу. О евентуалним прилозима и трошковима обрачунаће се јавно. У шуми ће бити говора о васпитању деце, а деца школска ће по разредима певати и декламовати, а биће и гимнастичког приказивања. Посебно се неће нико позвати, стога се родитељи дечји овим умољавају, да изађу у шуму у што већем броју.

— **Нови Срби адвокати.** Право адвокације добили су *др. Момир Прошић* са седиштем у Вуковару и *др. Павле Станишић* са седиштем у Вриковцима.

— **Суд убици Миле Милосављевића.** Јована *Улриха*, ратара из Бач-Алмаша, који је јесенас октобра месеца на главној пијаци у Суботици гвозденом палицом на грозан начин убио адвоката и саборског посланика Милу *Милосављевића*, ослободила је порота од оптужбе због злочина уморства, али га је прогласила кривим због намерног убиства и због тога, што је уредника Хајриха *Брауна* том приликом тешко озледио, и суд га је осудио на *15 година шешке робије.* Други казнени сенат краљевске курије *одбио* је ништавну жалбу, која је поднесена била против горње пресуде.

— **Од сиромашног чиновника милијонар.** „Semliner Volksblatt“ јавља, да је земунски магистрат обавештен од аустро-угарског конзулата у Крајову у Румунији да стави до знања судбеном достављачу *Јовану Савићу*, да је у Крајову преминула госпођа Софија *Канићу*, која је оставила непокретни иметак од *више милијона франака.* Она је тетка Савићева, па ће тако сиромашни достављач постати велики богаташ, чим докаже своје сродство са покојном Канићу.

Новости са стране.

— **Радник — вредан министар.** Јављају из *Лондона*: Чиновници у звању локалне управе имали су до сад најбољи живот на свету. Министри, који су стојали на челу том звању, обично се нису прерађивали,

---

ди, па да човек поји, да и у уметности, а не само у старој скасци, има амазонака. Кад већ споменух штету, не могу а да не опазим, да је још и то штета, што је ревизији првобитно скицираног распореда за други концерат пала на жртву Бетовенова грандијозна, кнезу Лихновском приказана Sonate Pathétique (op. 13.) и што бар није замењена прекрасном cis-moll-сонатом (op. 27. бр. 2.), или најзад и c-dur-сонатом (op. 53.), којом је, особито завршним јој престисимом, пре тридесет и четири године знала да електрише Јованка Стојковићева. Живо ме је овом приликом на ту одиста јединствено изврсну, но на жалост слабо по заслузи признату те већ и заборављену српску пијанискињу подсетила и вратолома Листова транскрипција балетске ваљке из Гунодова „Фауста“, коју је, са истом бриљантном бравуром, као некад Стојковићева, овога пута одсвирала Вјера Черњецка. Романсу (f-moll) свога великога земљака Петра Чајковског, неодољивога музичког лиричара, што ево већ тринаест година труне под земљом, извела је Вјера Черњецка нежно и одано а ни најситније нијансе није остала дужна ни Менделсоновој етиди ни Листовој парафрази из Вердијева „Риголета“, ни „Шеви“, оригиналној жанр-слици бесмртнога Михајила Ивановића Глинке (1803.—1857.) у обради Милија Алексејевића Балакирјева (рођ. 1839.) а ни Валасовој бриљантној концертној полци. Никоја, па ни најсакривенија лепота тих од реда лепих пијеса исто тако није умакла фином уметничком инстинкту Вјере Черњецке, као што никоја, па ни најголемија тешкоћа није остала несавладана њеном уметничком јачином и снагом. Вјера Черњецка је уметница по божјој милости — то јој не одрече нико, тога јој не оте нико.

И Надежда Черњецка сме с пуним правом захтевати, да се о њој говори као о правој уметници. Ако је терен њену уметничком раду већма скучен, јер је ограничен на уски репертоар оперске и концертне алтискиње, с друге јој стране уз пастозан, пун, звучан, крупан, веома лепо изједначен и ишколован глас добро долази жив, бујан, баш ватрен темпераменат, који се за чудо уме и да стиша и утули, кад треба, те даде места чак и суморној ресигнацији. А лепа млада певачица вешто зна да га заузда и према горе и према доле. Као што се у хабанери Меримé-Бизетове Кармене, у том бизарном јеванђељу слободне љубави, што пониче у јужњачком срцу неваљале пусте циганке шпањолске, ни за трен не залети те не прекорачи естетских граница ни гледом, ни кретом, ни нагласком: тако ни у Гречањиновој тужаљци „Степью иду я унылою“ не залута у плачевне пољане ружној кукњави. Да се драмска жица у младе Надежде даје навити на вибрације најснажнијих афеката, видело се овога пута по приказу Далилина речитатива и арије („Самсона въ эту ночь ожидаю...“ из Сен-Санове библиске опере „Samson et Dalila“ а тако исто и по приказу Ваљине арије („Ахъ, не мнѣ бѣдному...“) из четвртога чина Глинкиној равно пре седамдесет година први пут у Петрограду с епохалним успехом даваној опери „Жизнь за царя.“ У тим је аријама имала прилике да развије и веома красну висину свога гласа, којом ме је подсетила на славну Марију Брантову, што је волуминозним својим гласом једнако снажно певала и Азуцену у Вердијеву „Троватору“ и Селику у Мајерберовој „Африканци.“ У опште се мени чини, да Надежду Черњецку и глас јој и темпераменат упућују пре на позорницу него на концертну подију. Истинитије Кармене, али не у духу Паулине Лїуке, Берте Енове, и Марије Ренарове, које су је без потребе нешто и идеалисале, него по новијем рецепту Еме Calvé и Марије Гутхајл-Шодерове, које циганку и на позорници пуштају да остане циганка, ја не могу себи да замислим. Но опет с друге стране не могу а да не признам, да сам уверен, да би са концертне подије ретко ко могао превазићи Надежду Черњецку, и да би ретко ко тако из душе могао певати Ивановљеву романцу „Я жду тебя—“ и оних неколико малоруских народних песама, што их је Надежда Черњецка уз програм приде дала. Угодно је изненадила и на френетичан аплауз нагонила публику јасно фразираним и разборито нијансованим приказом спретне српске романце с рефреном „Била једном ружа једна“, коју је на речи Милорада Ј. Митровића компоновао Исидор Бајић. Митровићева тā, по Марку Цару (в. Бранково Коло 1902. стр. 16.) потпуно успела, са свога ритма за композицију као створена романца већ је једаред овде у нас јавно певана у музичком руху, којим ју је заоденуо Бајић (ако се не варам, о божићној беседи Омладинскога Кола пре четири и по године). Допала се и онда а овога је пута бурно била захтевана bis. Па ипак бих је ја волео нешто једноставнију. без репетиције појединих речи и стихова из једне исте строфе а и самога рефрена, онако од прилике, као што је покојни Едуард Ласен компоновао Хајнеову ону „Ich hatte einst ein schönes Vaterland“, пету и последњу из малога низа „In der Fremde“, или — да не идем далеко — ето онако, као што је сложена она сељанчица Милорада М. Петровића, што почиње „Магла пала....“ и што лагано али поуздано осваја земљиште онде, где јој је заједмчен дуг живот, код самог народа.

Но да се вратим цењеним уметницама, сестрама Черњецким, ма још само да им рекнем: евала и хвала за уживање!

Јован Грчић.

а нису баш Бог зна како претоваривали послом своје потчињенике. Ретко су у опште и одлазили у звање. У то ће сер Хенри Кембел Банермен наименовати демократу и некадашњег радника *Дона Бернса* за министра том департману. И сад се деси нешто нечувено. Једног јутра, кад су господа без сувише велика обзира на званични сат један по један долазили у министарство, видели су пред камином у предсобљу плебејски одевена здепаста човека са разбарушеним обрвама, који је, турившл руке у џепове, њих посматрао. Кад је дошао и последњи, пошље тај чудни делија до вратара да му се донесе књига, у којој је назначено, кад је који чиновник дошао. Наскоро за тим буду сва господа позвана у министрову собу и онде им се очита буквица. „Ви добијате масну плату", рече Бернс том приликом, „па било лепо било ружно време, били болесни били здрави. Ви знате, кад су Вам званични часи а влада која Вас добро плаћа, захтева од Вас и добар рад. Но што је још више, влада ће се побринути, да добро радите. „Одељним предстојницима је министар зутим саопштио, да се у будуће свака к реcподенција мора одмах спровести и да му се мора реферисати о сваком појединим случају. На велики јед господе чиновника министар Бернс је свако јутро у звању већ у оно доба, у које су они до сад са свим удобно доручковали код своје куће. Кажу, да је тај. министар открио, да се у његову ресору може заштедети много. Веле, да је рад, да у самом Лондону уштеди годишње пола милијона фуната стерлинга. Неко уточиште за нудиље замолило је од владе два гласовира. Министар Џон Бернс реши ту молбу овако: „Ја бих рекао, да је са свим доста *један* гласовир." За такве се ситнице дабогме није до сад никад бринуо ни један министар енглеске круне.

— **Први председник руског сабора Муромцев.** Први председник руске Државне Думе Сергеј Андрејевић *Муромцев* је знаменит научењак, у Европи чувен са својих капиталних научних дела. Он стоји у редовима најбољих правника и најбољих јавних радника.

С. А. Муромцев је пореклом из старе племићске породице; родио се 1850. г. у Петрограду, али је скоро цео свој живот провео у Москви, где је и универзитет свршио. У Гетингену слушаше знаменитог професора римског права Јеринга. Г. 1875. штитио је своју магистарску дисертацију „О консервативизму у римској јуриспруденцији," после чега је изабран за доцента римског права на универзитету. Г. 1876. добио је степен доктора римског права за дисертацију „Нацрти опште теорије грађанског права." За мало, па се Муромцев знатно истаче међу представницима руске правне науке. Био је најпре напредан, па после и редован професор московског универзитета. Г. 1879. постаде уредником „Правничког Весника", и уређивао га је до престанка тог часописа (1892.). У исто време живо је радио у правничком друштву, основаном поред московског универзитета, ком беше и председником. Годину дана (1880.—1881.) био је проректор московског универзитета.

Још као млад професор Муромцев је био врло популаран међу ђацима. Римско право, које је многима „сухопаран предмет", задахнуо је Муромцев животом. Из московског универзитета пзнео је он најбоље традиције службе слободној науци, и заставу права и справедљивости, коју је истакао у једном свом научном делу, које и носи наслов: „Право и справедљивост". Он је чврсто држао од тог доба у својим чврстим рукама, не изневеривши је ни за један тренутак, чак ни у најтежим данима руског јавног живота.

Муромцев је као професор проповедао слободњачке идеје, али његове су мисли пронашле за „несавремене" и Муромцев мора да напушта своју милу катедру и многобројне одане му ученике и следбенике. Сву своју неисцрпиму енергију Муромцев је после тога заложио у тешки, али часни посао, да шири правничку науку у друштву посредством онда популарног „Правничког Весника", који је Муромцев уређивао много година, док га г. 1892., због слободоумног му правца, влада није забранила. Онда се Муромцев бавио истом задаћом као председник правничког друштва, у које је покупио најбоље правнике у Русији. Друштво буде разрешено, но сећање на даровитог организатора и најбољег руководитеља руских научењака и јавних скупова, на човека непоколебиве воље, чврстине и дивне непристрасности, остало је код свих у виду живе и светле слике, а то се показало у том, де су га први руски народни представници изабрали на почасно и тешко место председника Думе.

— **Пријатељица Максима Горког.** О брачним односима *Максима Горког* сад саопштавају аутентичне податке и најзад уносе светлости у фамилијарне односе тог руског песника. Овим саоштењима од једног интимног пријатеља Горкога главни повод је неправда, која је учињена Горкоме и његовој пријатељици гђи *Андрејевој*, и у исто време се сазнаје, да и законита жена Горкога такође ванбрачно живи. Горки се са њом оженио 1896. г. Брак је био несрећан и супружници су се растависли. У то време они се нису могли решити да поведу парницу за развод брака, јер нису хтели, да њихови интимни фамилијарни односи изађу на јавност, нити су хтели да се узајамно клеветају, а осим тога и за то, што су парнични трошкови врло велики. Па ипак упркос свему тому они су и сад у великом пријатељству. Растављени једно од другог, они су обоје потражили новог сапутника у животу, и то без законске или црквене церемоније. Садашња пријатељица Горкога, многоспомињана Андрејева, рођена је баронница *Јуравска* и пореклом је из једне од најстаријих племићских породица у Русији. Против њене воље удата је у 16. години за неког Целнабуцког, бонвивана најгоре врсте и бесног реакционара. Да је она одбегла од овог, то је врло рашчирено, али неосновано тврђење. Андрејева је пре пет година добила развод од свог мужа и отишла је на позорницу, али до сад је излазила само на московску уметничку позорницу. Своју знатну плату она је за последње две године потпуно посветила *револуционарној сцени*. Прошлог лета због тога је требала да буде затворена, али за времена је била опомењута од једног свог пријатеља и на пола сата пре него што је дошла стража да је ухапси, она се била склонила на сигурно место.

— **Прогањање Словака.** Шћепушки владика *Парви* суспендовао је ружомберочког пароха *Хлинку* не само као владичанског повереника у гимназији него и од парохије му за то, што је приликом посланичких избора развио тобоже Мађарима непријатељску агитацију у интересу словачких кандидата. Пријатељи пароха Хлинке сад ће, као што се говори, у интересу његову поднети нунцијатури жалбу. — Јосиф *Пожурик*, богослов у Новом Граду под Зијовом, који се учио и у бечком Пазманеју, *релегован* је — као што јављају из Левоче — из свештеничкога семинара, што је бајаги агитовао за „панславизам". —

— **Разговор са једним сељачким послаником.** На питање једног новинара, каква му је упуства дао народ руски, народни (сељачки) посланик *Трифонов*, из уралске губерније Перм, одговорио је:

— Да им набавим земље и олакшица и да не пристајем уз „кадете".

— А одакле да им набавите земљу?

— Поделом државних и манастирских добара, а и тиме што би се посредовањем Аграрне Банке откупио праведном проценом један део имања од великих поседника, па да сељаци постепено отплате дуг. Такав нам је план, али ја не верујем да ће он бити ускоро остварен .

— А шта мислите о амнестији?

— Њу треба дати, али не свима. *Убице не треба помиловати.* Тако мислимо ја и моји земљаци из Перма, али већина посланика не мисли тако и цар неће све помиловати.

— Па шта ће онда чинити Дума?

— Ја не знам.

Вративши се на разговор о аграрном питању Трифонов је рекао:

— Ми хоћемо само мирним путем да остваримо наш план.

— Јесте ли ви за то да земља буде општа, или да сваки има своју земљу?

— Безусловно мора земља остати моја својина, јер само тада чувећу је као драгоценост. И шуме морам имати ја лично, иначе ће пропасти.

— А да ли ће земља бити подељена и на сељаке, који нису Руси?

— На све, јер и они су земљорадници, као и ми.

— Шта подразумевају ваши сељаци под олакшицама?

— Да чиновништво буде приступачније и да ми наше ствари можемо решавати у општини, те да не морамо ићи властима у варош. И још нешто потребно нам је: више образовање.

— Мислите ли да ће бити сад боље кад постоји Государствена Дума?

— О, саевим сигурно, јер ће лакше бити доћи цару.

— А како вам се допало отварање Думе у Зимском Дворцу?

— — Дивно! Кад је цар говорио о бризи за сељаке, ја и други плакали смо.

— **Самоубиство пуковника Рутковског.** У последње време су учестали случајеви самоубиства у Петрограду, али ниједно није било жалосније од самоубиства пуковника *Рушковског*, које се догодило пре неколико дана. Кад су његове три ћерке, у добу од 14 до 18 година, легле да спавају, пуковник Рутковски метнуо је угљеничког креча у мангал. Пошто је написао писма, он је посматрао смрт своје деце. И две млађе су тако пред њим умрле. Он није веровао да ће умрети од тровања и спремио је за себе револвер да се убије кад му умре и последње дете. Али смрт га је пре снашла. Он је нађен да седи на столици, очију укочених и управљених на постељу своје најстарије ћерке, која је ујутру повраћена у живот.

Пуковник Рутковски је био врло даровит руски официр и истакао се у многим проналасцима за руску артилерију. Узрок овом његовом страшном делу налази се у томе што је морао да да оставку на службу. Ширим круговима Рутковски је познат својом брошуром; *„Зашто се казани наше флоте кваре"*, коју је објавио за време руско-јапанског рата и због које је имао жестоку препирку преко писама са московским генералним гувернером вице-адмиралом Дубасовом. Међу својим претпостављеницима и друговима Рутковски је стекао много непријатеља због беспоштедне критике рђавог стања и злоупотреба. Они су му на сваки начин загорчавали живот и сметали. Напослетку је дотерао дотле да своје проналаске и многе научне радове није ни подносио ради премије, јер је унапред врло добро знао да неће ништа добити.

Кратко време пре његове смрти један артилерски официр му предложи да један проналазак Рутковског поднесе комисији он као свој проналазак а премију са њим — Рутковским — да подели. Рутковски је пристао на тај предлог и његов проналазак је награђен под туђим именом са 2000 рубаља. Артилерски официр узео је новац и није се сетио да правом сопственику ни једну рубљу да.

Овај овакав поступак је силно утицао на Рутковског, он се разболео од нерава, али се ускоро опоравио. Кад се, на почетку, толиким искушењима у његовој тридесетгодишњој служби придружило и још једно и најтеже, наиме кад му је наглашено да мора да да оставку на службу, он се решио да сврши са животом својим и своје деце, коју није хтео да остави без имања и на немилост својих непријатеља.

НОВИЈЕ.

Праг, 7. маја. Међу Чесима се живо ради на бојкотовању угарског брашна због „тулипанског покрета" код Мађара.

Будимпешта, 7. маја. Саски посланици на угарском сабору ступили су у уставну странку.

ТЕЛЕГРАМИ

уредништву „Браника".

Положај у Угарској.

Будимпешта, 8. маја. За председника заступничке куће биће изабран Јулије Јуст, а два потпредседничка места остављена су уставној и пучкој странци, али ће се у првој сесији створити и место трећег потпредседника.

Уставна странка изабрала је Коломана Села за председника странке.

КИШОБРАН СВЕТОГ ПЕТРА.

Написао: К. Миксат. (10)

О, ви мале луцкасте швигарице, ви још не познајете живот. Мама вам је већ дала дугачку хаљину, али памет вам је остала кратка. Немојте се срдити на мене, што вам ово пребацујем, али сам приморан, да пред читаоцима образложим, за што Паја Грегорић ни једну од вас није добио за жену.

Ствар је врло једноставна. Расцветана ружа није више чиста; пчела се у њој купала, буба је у њој спавала, а у пупољку нема ни трунка земне прашине.

За то је Паја Грегорић од швигарица добио толико корапа: помало је почео увиђати (јер, кажем, био је врло добар човек), да заиста и није за њега женидба; швигарице имају право, што се изговарају, да пљује крв. Та крв је на послетку за друго шта.

Закључио је, да се не ће женити; за то није ни гледао на девојке, већ само на младе жене. Њима се удварао; лепој госпођи Возари из Беча доносио је цвећа, у врт попосите госпође Мушкуљи пустио је једно вече 500 славуја, који су с великим трудом похватани у Ердељу. Лиферовао му их је неки трговац, што тргује птицама. Чудила се млада жена, када се у постељи превртала, за што птице вечерас тако лепо певају?

Удварати се младим женама, други је рачун, посебна је сврха. Нити швигарице, нити уседелице не осуђују умесно човека, свакој је криво становиште, свака јаше на лажљивом дрвеном пруту; али жене, које више не сањају, нити су више нестрпљиве, рачунају сасвим трезвено, колико вреди један човек. То је права тежина, колико који претеже пред тим женама.

Паја Грегорић — што да крпаримо његову несрећу? — није ни код жена имао велика успеха. Свугде је од жене добио „лауфпас", а не од мужа.

Већ је и њему јако досадило те није знао шта да почне, кад је избила буна.

Нису га ни онде требали. Рекли су: мален је, а и кржљав, не ће издржати ратни умор, само би срамотио војску. Али он је по што по то хтео бити од користи.

Мајор, који врбује, био му је добар познаник и дао му је овај савет:

— Не браним, кад баш апсолутно хоћете с нама да сте; изаберите какво безопасно занимање. Ратовање је скопчано с великим пискарањем. Доделићемо Вас у какву канцеларију.

Паја Грегорић се исправи охоло, увређено, као кад би савуљага имитовала пауна.

— Ја сам наумио најопасније занимање себи да изаберем. Које мислите да је такво, господине мајору?

— По свој прилици служба уходе.

— Биће даклем ухода.

И Паја је постао ухода. Обукао се у дроњке и ишао од логора до логора те чинио добре услуге мађарској војсци. Још и данас спомињу стари војници „човечуљка са црвеним кишобраном", који је знао дрзовито провалити кроз непријатељске линије, чинећи тако блесасто лице, као да не зна ни десет избројати. Његово птичје лице, засукане му чакшире, стари накострешени, улупани цилиндар и кукасти црвени кишобран испод пазуха: све је то упало сваком у очи. Ко га је један пут видео, није га могао заборавити. Једном га је свако морао видети, јер је непрестано тумарао, као Орбанова душа. Мало су њих слутили, какав му је задатак, али Дембински је морао знати, јер се једном о њему овако изразио:

— Човечуљак са црвеним кишобраном мора да је баш сам ђаво, али од добре ђаволске породице.

Кад се рат стишао, поново се вратио у Бистрицу и постао је прави човекомрзац. Из старе кућерине није се ни макнуо. На женидбу није више ни мислио. С њиме се догодило оно, што се обично догађа с маторим момцима, заљубио се у своју куварицу. Уједностручити ствар, уједностручити и непрестано уједностручити. То је напредак, то је философија. Таква је била његова теорија.

Човек треба једну жену за послугу, а другу за љубав. То је укупно две жене. А за што не би могле ове две жене бити у једној особи.

Анча Вибра била је велика, корпулентна девојчура, некуд из Детве, где су људи од хвата, баш као што су им и дрва у шуми; лице доста лепушкасто, а знала је лепо певати вечером, када пере суде.

Глас јој је био тако пријатан, да је господар једанпут позвао у собу и посадио на мекану, кожом превучену столицу. Још никад свог века није седела на таквој столици.

— Допада ми се твоје певање, Анча. Имаш леп глас. Певај овде унутри, да боље чујем.

Анча је одмах испунила господареву жељу.

Паја Грегорић био је сав тронут песмом, те је трипут узвикнуо:

— Ала имаш грло, Анча! Ала имаш дивно грло!

Па се онда све ближе приближавао том чудноватом грлу и почео га руком миловати, као да га баш занима то «дивно» грло. Све је ово Анча мирно сносила, али кад је после нехотице, или хотимице, мршава рука Паје Грегорића мало ниже склизнула, наједанпут је поцрвенела и срдито га одгурнула од себе.

— Ово није у погодби, благородни господине!

И Паја је поцрвенео, па је рекао промуклим гласом:

— Не мудруј, Анча! Немој бити луда!

Али је Анча мудровала, скочила и пошла вратима.

— Немој бегати, магаре једно! Не ћу те појести.

Анча га није ни слушала, него истрчи у кухињу и забрави врата, а Паја је бадава за њом дошао и бадава понављао код врата:

— Не ћу те појести. Бога ми, не ћу те појести. Но, чекај, Анча, жалићеш.

Делегати хрватско-славонског сабора су синоћ стигли овамо. На станици су их одушевљено дочекали српски, хрватски и мађарски ђаци. Више заступника је држало говоре, у којима је наглашена поаребa одржања мађарско-хрватског пријатељства.

Народносни посланици изабрали су за председника клуба Румуна дра Теодора Михаљија, бившег председника народносног клуба.

Угарски сабор.

Будимпешта, 8. маја. Данас се састала заступничка кућа угарског сабора. Сабор пружа необичну слику. Све клупе, галерије су препуне. Кад је министар-председник Векерле са министрима ушао у сабор, дочекани су великим овацијама. Квестор Јован Тот позвао је по годинама најстаријег заступника Јосифа Мадараса да као председник по старешинству заузме председничко место. Мадарас изјављује без образложења да неће да буде председник, на што председничку столицу заузима заст. Сапаношш. Председник позива шест најмлађих заступника, да буду перовође.

Прочитан је кр. рескрипт о распуштању пређашњег сабора у незаконитом облику. Заст. Угрон вели, да после конститујисања сабора о том ваља да се говори. Министар-председник Векерле уверава, да ће се то учинити. Председник по старешинству позива затим заступнике да сутра у подне иду на свечано отварање сабора, што ће га краљ извршити.

Поричу „тулипански“ покрет!

Будимпешта, 8. маја. Државни тајник Стерењи је у скупштини земаљског индустријског друштва изјавио, да тулипански покрет нема нападачко обележје, а било би и без цели брискирати аустријску индустрију, јер је Угарска највише на њу упућена.

СТАТУТ

о народно црквеној-автономији у Босни и Херцеговини.

(Наставак.)

§ 210. У круг рада великог управног и просвјетног савјета спада:

а) да рјешава коначно све против одлука епархијских управних и просвјетних савјета поднесене му призиве (§ 178.) *б)* да уређује и надзире све ниже и више средње заводе и стручне школе, које су од све четири српске православне митрополије основане, изузимајући унутрашње уређење и уређење и надзор у заводу богословском; *в)* да надзире и управља са свима фондовима и фундацијама, што су закључком епархијских управних и просвјетних савјета од свега српског православног народа или од појединих личности за све митрополије као заједнички основани и православној цркви и школи, свештенству и учитељству намијењени; *г)* да доноси штатуте и школске уредбе за све подручне школе и закладна писма, која се односе на заједничке просвјетне заводе, фондове и закладе (*б* и *в*) и да их подноша земаљској влади за Босну и Херцеговину на потврду; даље да донесе мировинску уредбу за свештенство свих епархија у земљи; *д)* да позива у смислу чл. XII. основних одредаба епархијске управне и просвјетне савјете, да намакну потребита средства за издржавање заједничких црквено-просвјетних завода и установа; *ђ)* да бира главног школског надзорника, учитељско особље за просвјетне заводе (*б*) и чиновнике за управу фондова (*в*); *е)* да упућује епархијске управне и просвјетне савјете на оснивање потребитих црквено-просвјетних завода и установа; *ж)* да позива српски православни народ у Босни и Херцеговини преко епархијских управно-просвјетних савјета на уписивање добровољних прилога у сврху оснивања фондова намијењених подизању нових, оправљању и издржавању постојећих цркава и манастира, црквених просвјетних и хуманитарних завода; *з)* да се брине о том, да се за све српске православне школе у Босни и Херцеговини изради један општи наставни план, који има одобрити епископат и земаљска влада и који има одговарати сврси српских школа; исто тако да се напишу школски уџбеници, који ће одговарати потреби и сврси српских православних школа; *и)* доноси допуне и измјене ове уредбе према тачки XXI. основних одредаба.

(Наставиће се.)

Књижевне вести.

Изашао је 8. бр. „**Бос. Виле**“ са овим садржином:

Песме: *Поздрав домовини*, од Јакова Р. Шантића. — *Сан*, од Бор. Л. Ценића. — *Приповијетке*: *Халилова пошљедња пјесма*, од Јефте Ј. Калацановића. — *Лубеница*, од Хр. А. Васовића. — *Мали лорд Фонтлрој*, od Frances H. Burnett-a, с енглеског превела Митра Морачина. — *Слијепи Музичар*. Студија од Корољенка, с руског превела Стана Ј. Тодосијевића. — *Поука: Нешто о граду Сврљигу*, од Рад. Агатоновића. — *Писма из Кијева*, од Радована Ник. Казимировића. — *Српске народне умотворине*: *Женидба сивога сокола*, нар. пјесма, забиљежио Јово Тркља. — *Како је халвеџија пост'о цар*, нар. прича, забиљежио Васо Петровић. — *Листак*.

„*Босанска Вила*“ излази у Сарајеву два пута месечно, сваког 15. и 30. — Цена је на годину 8 круна, у Србији 10 дин. Ђаци, учитељи и подофицири добивају лист за 6 круна. Овај *једини српски књижевни лист у Босни и Херцеговини* већ је започео и 21. своју годину.

Привреда.

— Знатно суделовање јужних Словена при најновијем уписивању на руски државни зајам, код Живностенске Банке. У коликој се мери наш народ на словенском Југу, за тај руски нови 5% државни зајам занимао, сведочи нам најбоље исказ *Живностенске Банке*, код које се је за *пуних 22 милијона Круна*, између тих код саме бечке филијале њене за 16 милијона круна уписало. Међу том свотом налази се 34% комада, који се кроз извесно време не смеју даље препродавати, такозваних „Sperrstükke“.

Узмели се у обзир, да је Бечка филијала Живностенске Банке једини од великих славенских новчаних завода у Бечу, који стоји у живахној вези са целим словенским Југом где не само новчане заводе, него и највише капиталисте за своје муштерије броји, онда је лако увидети, да је знатан број нашега народа суделовао код уписивања на овај зајам.

Јавна захвала.

Приликом смрти нашег непрежаљеног председника мед. Марка М. Исаковића, приложио је г. *Миша Машић*, адвокат из Шапца, у фонд срп. акад. друштва „Зоре“ 200 (двјеста) круна, а тим је према друштвеним статутима постао члан добротвор нашег друштва.

Управа срп. акад. друштва „Зоре“ сматра за особиту част, да му и овим путем изрази најдубљу захвалност.

За срп. акад. друштво „Зору“.

Тајник: *Бор. Борђевић* мед. Потпредседник: *Мурад Сарић* мед.

Благајник: *Фил. Мих. А. Рајнвајн.*

ПОЗИВ.

Учитељско друштво пришког котара одржаће *пролетњи састанак у Марадику* у недељу дана 27. маја 1906. по н. календару у 3 сата после подне са овим редом:

1. Отварање скупштине. 2. Читање записника прошле скупштине. 3. О дечјим болестима, расправља др. Јован *Стејић*. 4. О домаћем васпитању, расправља Стеван *Радић*. 5. Евентуални предлози. 6. Упис нових чланова и уплата чланарине.

Састанак се заказује за после подне за то, да могу присуствовати и родитељи школске деце, којима су намењена у програм увршћена предавања.

После одржаног састанка биће „*Дечје позориште*“, у коме ће суделовати учествовати ученици српске основне школе у *Марадику*, а редитељ ће бити Ђ. *Везмар*, учитељ у Марадику.

У **Иригу**, 15. маја 1906.

Управни одбор учит. друштва пришког котара:

Раде Ј. Љубојевић тајник. **Стеван Радић** председник.

Уредник: **Др. Мих. Полит-Десанчић.**
Одговорни уредник: **Јанко Перић.**

ОГЛАСИ.

ОБЈАВА.

Част ми је п. публици до знања ставити, да сам и ове сезоне отпочео лекарску праксу на купатилу

„РУСАНДИ“

у Меленцима.

Орд. од 10 до ½12 с. пре и од 4 до ½6 с. после подне у хотелу **М. Николић.** 253 (2-2)

др. **Тима Замуровић,**
опћ. лечник
у Меленцима.

1941/1906. Tkv. sz. 255 1—1

Árverési hirdetmény.

Özv. Belvánszki Ivánné ó-kéri lakos végrehajtatónak Bótits Péter ujvidéki lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 1200 korona tőke követelés, ennek 1906. évi január hó 25-től járó 5% kamatai 31 korona 40 fillér perbeli és végrehajtási már megállapitott valamint jelenlegi 33 korona 30 fillér és a még felmerülendő költségek kielégitése végett az 1881. évi LX. t. cz. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében az ujvidéki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság területén levő az ó-kéri 527. számu tkvi betétben A. I. 1—2 sorszám alatt Bótits Péter tulajdonául felvett jószágtestre 800 koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban ezennel elrendeltetik.

Ezen árverés megtartására határidőül 1906. évi május hó 30-ik napjának délutáni 3 órája Ó Kér községházához tüzetik ki.

ÁRVERÉSI FELTÉTELEK.

1. Ezen árverésen a fent körülirt ingatlanok a kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

2. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárnak 10%-át vagyis 80 korona készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Ujvidéken az 1906. évi márczius hó 14-én.

S A A G H Y
kir. törvényszéki biró.

Сигурна егзистенција

и за слабије ученике и ученице је

КРАЉ. КОНЦЕСИЈОНИРАНИ

ЛЕТЊИ ТЕЧАЈ

КЊИГОВОДСТВА

у Петроварадину

(у кући удове Шпилера).

Темељно образовање. — Плаћање за течај тек по положеном испиту са добрим успехом у Бечу. — За овогодишње ученике, који се не надају у средњим школама повољном успеху, био би овај течај за будућност њихову од користи. За такве ученике је засебна настава и дужи течај. Уписивање дневно.

Проф. Ј. МОГАН.

258 (1—1)

Штампарија и књиговезница

Пахера и Хисића

у Мостару

тражи

ЧЕТИРИ РАДНИКА

за своју радњу, и то: **два слагача, једнога машинисту и једнога књиговеца**. Места су стална а служба се може наступити **одмах.** Овима, чије понуде буду примљене, телеграфски ће се јавити, да су примљени. 256 1—1

Дражбени оглас.

Дана 1. јуна н. п. у 10 сати пре подне издаваће се на 1—3 године

манастирски

РИБОЛОВ

на Дунаву.

Пишмаилук 20%. Услови се могу видети у канцеларији манастирској.

У Манастиру Раковцу, 5. (18.) маја 1906. 257 1—1

Управа манастира.

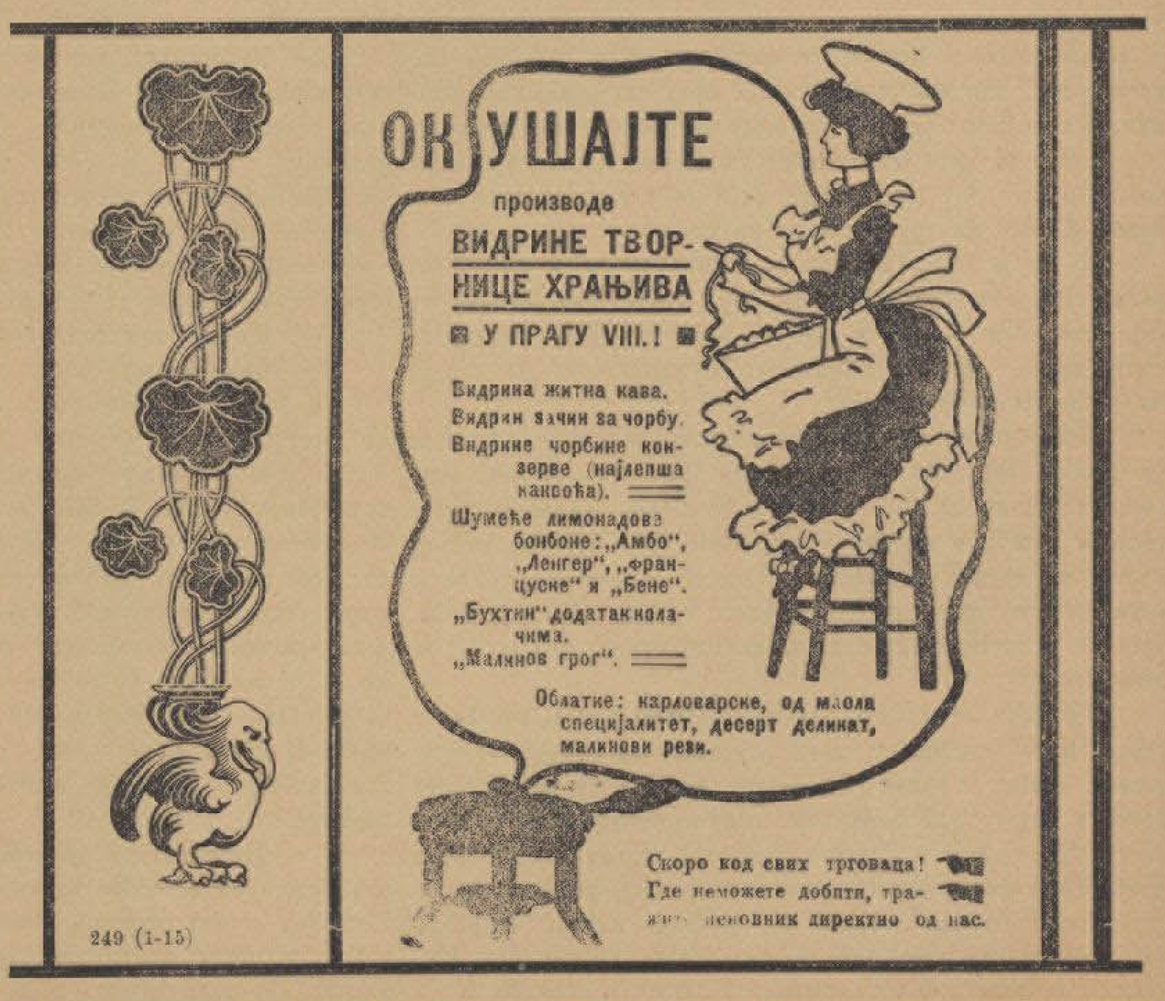

Власник и издавалац: Деоничарско друштво „Браник“.

Штампарија деоничарског друштва „Браника.“